

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 50.

Vydána dne 5. června 1948.

Cena Kčs 3.40.

O B S A H :

(145.—147.) 145. Vyhláška o úplném znění zákona o revisi první pozemkové reformy. — 146. Vyhláška, kterou se vyhláší znění zákona o umístění a jiném zaopatření zaměstnanců na zkonfiskovaném zemědělském majetku a jejich rodinných příslušníků, upravené pro účely zákona o nové pozemkové reformě. — 147. Vyhláška o paušálu daně z obrátu u drobných zemědělců v zemích České a Moravskoslezské za kalendářní rok 1946.

145.

Vyhláška ministra zemědělství ze dne 12. května 1948

o úplném znění zákona o revisi první pozemkové reformy.

Podle čl. V. zákona ze dne 21. března 1948, č. 44 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o revisi první pozemkové reformy, vyhláší v příloze znění zákona ze dne 11. července 1947, č. 142 Sb., o revisi první pozemkové reformy, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 44/1948 Sb.

Đuriš v. r.

Příloha vyhlášky č. 145/1948 Sb.

Zákon

ze dne 11. července 1947, č. 142 Sb.,
o revisi první pozemkové reformy, ve znění
zákona ze dne 21. března 1948, č. 44 Sb.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Předmět revise.

(1) Úprava pozemkového vlastnictví, provedená podle zákona ze dne 16. dubna 1919, č. 215 Sb., o zabránění velkého majetku pozem-

kového (v dalším „zákon záborový“), a podle předpisů jej provádějících (první pozemková reforma), se podrobuje revisi, pokud jde o

a) pozemkový majetek, který byl ze záboru vyloučen podle § 3, písm. a) nebo propuštěn podle § 11, věty druhé záborového zákona nebo ponechán vlastníku podle § 20 zákona ze dne 30. ledna 1920, č. 81 Sb., kterým se vydávají po rozumu § 10 záborového zákona ustanovení o přidělu zabrané půdy a upravuje se právní poměr k přidělené půdě (zákon přidělový), je-li dosud ve vlastnictví osob, u nichž byl ze záboru vyloučen nebo propuštěn (ponechán), nebo jejich dědiců,

b) zabraný pozemkový majetek, o němž dosud nebylo rozhodnuto ani propuštěním ze záboru, ani ponecháním podle § 20 přidělového zákona, a u něhož dosud nebylo provedeno přidělové řízení (revise dohod o převzetí zabrané půdy),

c) majetkové soubory, u nichž bylo rozhodnuto, že nebude použito ustanovení § 4 záborového zákona, nebo které byly ze záboru propuštěny.

d) zemědělské a lesní podniky nebo jiné samostatné hospodářské jednotky, vytvořené ze zabraného majetku pozemkového jednak přidělem nebo směnou podle přidělového zákona nebo koupí půdy zabrané podle § 7 záborového zákona, jednak koupí půdy ze záboru vyloučené podle § 3, písm. a) nebo propuštěné podle § 11 záborového zákona, po případě půdy ponechané podle § 20 přidělového zákona, přesahuje-li jejich výměra 50 ha veškeré půdy (v dalším „zbytkové statky“). Pokud podle dalších ustanovení bude vlastníkům zbytkových statků ponechána půda

do výměry 50 ha, mají právo, aby jim byly ponechány pozemky zemědělské nebo lesní pokud možno podle jejich volby co do druhu. Do této výměry se nezapočítává pozemkový majetek, který nebyl získán z půdy původně zabrané nebo ze záboru propuštěné (ponechané).

(2) Směnil-li vlastník pozemkový majetek nezabraný (svobodný) za pozemkový majetek zabraný (§ 24 přidělového zákona), podléhá revisi zabraný pozemkový majetek, získaný směnou, jen u tohoto vlastníka, po případě jeho dědiců, a to jen pokud jde o výměru, která, přihlížeje k jeho bonitě a technicko-výrobním potřebám podniku, přesahuje hodnotu majetku směnou za něj odevzdaného.

(3) Nemovitosti propuštěné ze záboru podle § 11, věty první záborového zákona mohou být vyvlastněny i pod meze § 2 záborového zákona, je-li místní potřeba půdy naléhavá a nestačí-li pozemky zabrané, nebo žádá-li toho obecné blaho, při čemž se však vlastníku ponechá 50 ha pozemkového majetku. O tomto nároku vlastníkově platí přiměřeně ustanovení § 11, věty první záborového zákona.

§ 2.

Provádění revise.

(1) Revisi podléhají rozhodnutí a opatření (včetně rozhodnutí o přidělu o po případě též přidělových listin), vydaná bývalým státním pozemkovým úřadem (zákon ze dne 11. června 1919, č. 330 Sb., o pozemkovém úřadě) nebo ministerstvem zemědělství [vládní nařízení ze dne 25. ledna 1935, č. 22 Sb., kterým se ruší Pozemkový úřad (Státní pozemkový úřad) a jeho působnost se přikazuje ministerstvu zemědělství], bývalým pozemkovým úřadem pro Čechy a Moravu (vládní nařízení ze dne 24. dubna 1942, č. 241 Sb., o pozemkovém úřadě pro Čechy a Moravu), na Slovensku též bývalým státním pozemkovým úřadem (zákon ze dne 22. února 1940, č. 45 Sl. z., o státním pozemkovém úřadě) — dále jen „pozemkový úřad“ —, pokud se vztahují na nemovitosti uvedené v § 1.

(2) Provéstí revisi pozemkové reformy a vydati rozhodnutí o jejím výsledku přísluší ministerstvu zemědělství, na Slovensku zásadně prostřednictvím pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy; ministerstvo zemědělství rozhoduje podle usnesení revisní komise (odstavec 3). Revisní komisi přislouží usnášeti se o návrzích ministerstva zemědělství na revisi podle ustanovení § 1, odst. 3 a §§ 4 až 6. Není-li usnesení revisní komise v souřadu

s předpisy tohoto zákona, nebo nedošlo-li k jejímu usnesení ve lhůtě stanovené jednacími řádkem, předloží ministr zemědělství věc vládě a vydá rozhodnutí podle jejího usnesení.

(3) Revisní komise má 6 členů a 6 náhradníků, které jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra zemědělství. Jednací řád této komise vydá vláda nařízením na návrh ministra zemědělství.

§ 3.

Soupis pozemkového majetku.

(1) Vlastníci nebo spoluvlastníci pozemkového majetku, uvedeného v § 1, jsou povinni sepsati a ohlásiti svůj majetek. Soupisové povinnosti podléhají osoby fyzické bez rozdílu státního občanství a tuzemské i cizozemské osoby právnické. Jsou-li osoby soupisem povinné nezvěstné, zdržují-li se v cizině, nebo je-li jejich majetek pod národní nebo jinou úřední správou, je za ně soupisem povinen uživatel nebo národní (úřední) správce pozemkového majetku, na který se soupis vztahuje.

(2) Soupisem se zjistí jednak stav pozemkového majetku, který jest předmětem revise podle § 1, v den, kdy bylo rozhodnuto o jeho vyloučení, propuštění, ponechání, přidělu nebo odprodeji, jednak jeho stav ke dni soupisu. Na návrh ministerstva zemědělství, na Slovensku pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy, se vyznačí ve veřejných knihách, že jde o majetek, který jest předmětem revise.

(3) Bližší předpisy o soupisu a o vyznačení revise ve veřejných knihách (odstavec 2) vydá vláda nařízením.

§ 4.

Revise rozhodnutí podle § 3, písm. a) a § 11, věty druhé záborového zákona a § 20 přidělového zákona.

(1) Ministerstvo zemědělství zruší (§ 2, odst. 2) rozhodnutí podle ustanovení § 3, písm. a) záborového zákona, kterým byly vyloučeny zabrané objekty ze záboru, shledá-li při revisi, že u vyloučeného objektu nebyly v počáteční den účinnosti záborového zákona splněny předpoklady podle tohoto ustanovení. V opačném případě vyloučení potvrdí.

(2) Ministerstvo zemědělství zruší (§ 2, odst. 2) rozhodnutí o propuštění půdy ze záboru podle § 11, věty druhé záborového zákona a o ponechání zabrané půdy podle § 20 přidělo-

vého zákona, pokud na ně dopadá ustanovení § 1, odst. 1, písm. a), shledá-li při revisi, že nebyly splněny zákonné podmínky pro propuštění nebo ponechání půdy. Z těchto důvodů zruší rozhodnutí o majetkových souborech uvedených v § 1, odst. 1, písm. c), pokud jejich výměra přesahuje výměru podle § 2 záborového zákona. V opačném případě propuštění nebo ponechání potvrdí.

(3) Zrušením rozhodnutí uvedených v odstavcích 1 a 2 stávají se nemovitosti ze záboru vyloučené nebo propuštěné (ponechané) opět zabranými a předmětem rozhodování podle tohoto zákona, ač-li v případech uvedených v odstavci 2 nebude vydáno nové rozhodnutí o propuštění podle § 11, věty druhé záborového zákona nebo o ponechání podle § 20 přidělového zákona. Vlastník zabraného majetku nemá právní nárok, aby mu byl ponechán pozemkový majetek chráněný podle § 20 přidělového zákona.

§ 5.

Revise dohod o převzetí zabrané půdy.

Zrušením nebo změnou rozhodnutí podle § 4, odst. 1 a 2 ruší nebo mění se zároveň příslušná ustanovení dohod, které sjednal pozemkový úřad s vlastníky zabraného majetku pozemkového o jeho převzetí [§ 26 zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 329 Sb., o převzetí a náhradě za zabraný majetek pozemkový (zákon náhradový), ve znění zákona ze dne 13. července 1922, č. 220 Sb., t. zv. generální dohody o provedení pozemkové reformy]. Rovněž tak se ruší nebo mění ustanovení těchto dohod, podle kterých se odkládá u části zabraného majetku provedení pozemkové reformy na budoucí, v dohodách blíže určenou dobu; tento majetek se stává předmětem řízení podle záborového zákona. Ministerstvo zemědělství může i jiná ustanovení těchto dohod rušiti nebo měniti, jsou-li v rozporu s ustanovením tohoto zákona, bez ohledu na to, zda došlo ke zrušení nebo změně rozhodnutí podle § 4, odst. 1 a 2.

§ 6.

Převzetí zbytkových statků.

(1) Ministerstvo zemědělství převezme zbytkové statky [§ 1, odst. 1, písm. d)], jsou-li dány předpoklady dále uvedené. Převzetím přecházejí tyto nemovitosti do vlastnictví státu. Pro převzetí platí přiměřeně ustanovení náhradového zákona.

(2) Zbytkové statky budou převzaty, zjistí-li ministerstvo zemědělství, že

a) 1. původní nabyvatel směnil nezabrané nemovitosti za nemovitosti nepřiměřeně hodnotnější, aniž byl oprávněným uchazečem podle § 1 přidělového zákona, po případě podle § 50a, odst. 2 náhradového zákona (§ 1, odst. 2), nebo že

2. původní nabyvatel nabyt nemovitostí jakýmkoliv jednáním svým nebo svého zástupce nebo osob třetích, zakládajícím skutkovou podstatu trestného činu nebo porušení úřední povinnosti, bez zřetele k tomu, možno-li ještě pachatele stíhati; nebyl-li pachatel ani trestně ani kárně uznán vinným, jest zjištění, zda jednání zakládá skutkovou podstatu trestného činu nebo porušení úřední povinnosti, vyhrazeno čtyřčlenné komisi jmenované vládou k návrhu ministerstva spravedlnosti ze soudců z povolání, nebo že

3. přidělová cena neodpovídala ustanovení § 77 náhradového zákona, po případě nabývací cena, za kterou byl získán zbytkový statek ze zabraného nebo propuštěného (ponechaného) pozemkového majetku, byla nižší, než by byla bývala přidělová cena podle § 77 náhradového zákona, a že zbytkový statek je dosud ve vlastnictví původního nabyvatele nebo jeho dědiců, nebo že

4. půda lesní nesloužila k účelům uvedeným v § 10, odst. 3 přidělového zákona a nevykazovala náležitosti tam uvedené, nebo

b) ke dni 8. července 1946 vlastník (nabyvatel)

1. na zbytkovém statku trvale osobně nehospodařil nebo neměl v sídle podniku své stále bydliště nebo nebyl zemědělec (hospodaření nebylo jediným zdrojem jeho obživy), pokud nejde o případy, kdy vlastníku okolnostmi na jeho vůli nezávislými (stáří, nemoc, vdova po hospodařícím zemědělci, nezletilost a pod.) nebo z důvodu výkonu veřejné funkce bylo zabráněno na zbytkovém statku trvale osobně hospodařiti, nebo že

2. neměl osobní náležitosti, které se vyžadují podle § 1 přidělového zákona nebo § 50a, odst. 2 náhradového zákona od uchazečů o přiděl zabrané půdy, nebo že

3. nesplnil řádně podmínky, na které jest vázán přiděl půdy podle přidělového zákona, po případě podle zákona ze dne 27. května 1931, č. 98 Sb., kterým se mění a doplňují předpisy o právním poměru k přidělené půdě (malý přidělový zákon), ve znění předpisů jej doplňujících a měnících, nebo jiné podmínky uložené

mu původními rozhodnutími o přidělu (přídělovými listinami) nebo rozhodnutími o schválení trhových smluv podle § 7 záborového zákona, po případě rozhodnutími o schválení převodu pozemkového majetku na nynější vlastníky (nabyvatele). Osobní náležitosti, uvedené pod č. 1 až 3, u osob, které pozbyly pozemkového majetku (§ 1) pod tlakem okupace nebo v důsledku národní, rasové nebo politické persekuce (zákon ze dne 16. května 1946, č. 128 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o nárocích z této neplatnosti a z jiných zásahů do majetku vzcházejících), se posuzují při revisi podle doby, kdy nastala událost, která jest důvodem pro navrácení v předešlý stav. U účastníků národního boje za osvobození (§§ 1 a 6 zákona ze dne 19. prosince 1946, č. 255 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození) povolí ministr zemědělství v případech zvláštního zřetele hodných na návrh ministra národní obrany výjimky z ustanovení předchozí věty.

(3) Je-li místní potřeba půdy naléhavá k uspokojení uchazečů oprávněných podle § 8, odst. 1, nebo žádá-li to veřejný zájem, lze na návrh rolnické komise převzít celý zbytkový statek nebo jeho část.

(4) Ze zbytkových statků, které nejsou již ve vlastnictví původního nabyvatele nebo jeho dědiců, se ponechá vlastníku na jeho žádost půda ve výměře 50 ha, nejde-li o případy uvedené v odstavci 2, písm. a), č. 2 a nebyl-li nynější vlastník spoluvínen nebo účasten na některém z jednání uvedených v tomto ustanovení, nebo nejde-li o případy uvedené v odstavci 2, písm. b) nebo v odstavci 3. O tomto vlastnickém nároku platí rovněž přiměřeně ustanovení § 11, věty první záborového zákona.

(5) Při převzetí zbytkových statků do vlastnictví státu jsou vlastníci živého a mrtvého zařízení, jež až dosud sloužilo hospodaření na nich, povinni prodati státu za úřední cenu poměrnou část tohoto zařízení; není-li stanovena úřední cena, platí cena obecná. Blíže předpisy k provádění tohoto ustanovení stanoví ministr zemědělství vyhláškou v Úředním listě, která se na Slovensku uveřejní též v Úředním věstníku.

§ 7.

Náhrady za převzatý (vyvlastněný) pozemkový majetek a zbytkové statky.

(1) Za pozemkový majetek, který se stane zrušením rozhodnutí podle § 3, písm. a) nebo

§ 11, věty druhé záborového zákona nebo podle § 20 přídělového zákona, po případě zrušením příslušných ustanovení dohody o převzetí zabrané půdy, opět zabraným, přísluší, pokud bude převzat na podkladě rozhodnutí o revisi (§ 2, odst. 2), náhrada (přejímací cena), která se stanoví podle ustanovení §§ 41 a následujících náhradového zákona.

(2) Za půdu, která bude vyvlastněna podle § 1, odst. 3, se poskytuje náhrada ve výši průměrné obecné ceny za posledních 10 let před vyvlastněním nebo ve výši obecné ceny v době vyvlastnění, je-li tato nižší, vždy však se sražíkou 20%.

(3) O náhradě za převzaté zbytkové statky platí přiměřeně ustanovení § 52 přídělového zákona, při čemž náhrada nesmí převyšovat cenu podle odstavce 2.

(4) Pro způsob placení náhrad podle odstavců 2 a 3 platí přiměřeně ustanovení o náhradových knihách a náhradových bankách podle zákona náhradového a předpisů jej doplňujících. Na žádost vlastníka se vyplatí v případech hodných zvláštního zřetele, zejména je-li toho třeba k uhájení existence, náhrada zcela nebo zčásti v hotovosti.

(5) Knihovním věřitelům a oprávněncům, jejichž práva budou provedením revise pozemkové reformy podle tohoto zákona dotčena, přísluší úhrada do výše náhrady za převzatý majetek. Jinak platí pro vyrovnání těchto závazků přiměřeně příslušná ustanovení náhradového zákona.

§ 8.

Příděl.

(1) Pozemkový majetek získaný pro účely přidělu podle tohoto zákona jest určen spolu s ostatním zabraným majetkem, pokud nebyl nebo nebude podržen státem pro účely všeobecně prospěšné (§ 10 záborového zákona), ani dosud nebyl přidělen, pro přiděl

a) malozemědělcům k doplnění jejich zemědělské nesoběstačné usedlosti,

b) zemědělským zaměstnancům, malozemědělcům a rolnickým synům a dcerám, zejména pokud jsou krajanů vracejícími se do vlasti (ústavní zákon ze dne 12. dubna 1946, č. 74 Sb., o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti), k vytvoření zemědělských usedlostí,

c) malým a středním zemědělcům, jimž byla půda vyvlastněna na stavby cest, železnic a ji-

ných objektů veřejného zájmu po 1. lednu 1938,

d) veřejnoprávním korporacím pro účely veřejné,

e) zemědělským výrobním družstvům k účelům společného hospodaření a jiným zemědělským družstvům pro potřeby jejich provozu,

f) dělníkům, veřejným a soukromým zaměstnancům a maloživnostníkům do výměry nejvýše 0.5 ha pro stavbu vlastního domu nebo na zřízení zahrádky nebo na rozšíření provozních zařízení.

(2) Lesní půda se přidělí státu, svazkům územní samosprávy nebo lesním družstvům, a ve výjimečných případech jednotlivcům.

(3) Uchazeči o přiděl uvedení v odstavci 1 musí mimo to prokázati,

a) že jsou československými státními občany nebo že jsou za ně považováni podle § 1 nebo § 2 ústavního zák. č. 74/1946 Sb.,

b) že jsou české, slovenské nebo jiné slovenské národnosti, že pravoplatným výrokem trestního soudu pro zločin neztratili volební právo, že jsou národně i státně spolehliví a že i jejich rodinní příslušníci, žijící s nimi ve společné domácnosti, jsou státně spolehliví, nejsou národnosti německé nebo maďarské a neztratili pravoplatným výrokem trestního soudu pro zločin volební právo. Ustanovení o národnosti neplatí u osob, jmenovaných v §§ 1 a 6 zák. č. 255/1946 Sb. Pokud jde o osoby uvedené v § 84, odst. 1 zákona ze dne 18. července 1946, č. 164 Sb., o péči o vojenské a válečné poškození a oběti války a fašistické persekuce, neplatí ustanovení o národnosti, ačli nejde o příslušníky národnosti německé nebo maďarské.

(4) Přednostní právo na přiděl půdy mají oprávnění uchazeči (odstavec 1), kteří se vyznamenali a zasloužili v národně-osvobozovacím boji, zejména vojáci a partyzáni, bývalí političtí vězňové a deportovaní a jejich rodinní příslušníci a zákonní dědicové, jakož i pachtýři a rolníci poškození válkou.

(5) Vyžaduje-li toho potřeba přidělu, může býti pozemkový majetek, získaný podle tohoto zákona, směněn za půdu jinou.

(6) Přídělové řízení provede ministerstvo zemědělství (na Slovensku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy podle směrnic ministerstva zemědělství) v součinnosti se zástupci uchazečů (rolnickými komisemi). Rolnické komise jsou místní a okresní. Místní rolnickou komisi, skládající se z 5 až 10 členů, zvolí si oprávnění uchazeči (odstavce 1 a 3) při místním národním výboru, v jehož obvodu se na-

chází půda tvořící předmět revise nebo získaná pro účely přidělu, a v sousedních zájmových obcích. Zástupci místních rolnických komisí zvolí na schůzi okresní rolnickou komisi při okresním národním výboru, která může mít nejvýše 10 členů.

(7) Pro stanovení přidělových cen platí ustanovení § 77 náhradového zákona, při čemž se srážek a přírážek uvedených v tomto ustanovení použije místo k účelům v něm zmíněným ke zlevnění přidělové ceny.

(8) Pro úpravu právních poměrů vztahujících se na přidělenou půdu platí přiměřeně ustanovení části čtvrté zákona ze dne 8. května 1947, č. 90 Sb., o provedení knihovního pořádku stran konfiskovaného nepřátelského majetku a o úpravě některých právních poměrů vztahujících se na přidělený majetek.

(9) Bližší předpisy k provedení ustanovení odstavců 1 až 8, zejména o nejvyšší přípustné výměře přidělu, směně půdy, jakož i o složení, ustavení a působnosti rolnických komisí, vydá vláda nařízením.

§ 9.

Z a b e z p e č e n í z a m ě s t n a n c ů .

(1) O zabezpečení zaměstnanců na pozemkovém majetku, který byl zabrán nebo se stane zabraným podle tohoto zákona, bude převzat podle § 6 nebo bude vyvlastněn podle § 1, odst. 3, platí místo ustanovení části V náhradového zákona a předpisů ji doplňujících zákon ze dne 30. ledna 1947, č. 16 Sb., o umístění a jiném zaopatření zaměstnanců na zkonfiskovaném zemědělském majetku a jejich rodinných příslušníků, jehož platnost a účinnost ve věci upravené ustanovením tohoto paragrafu se rozšiřuje i na Slovensko, s těmito odchylkami:

1. Kde se v zákonu č. 16/1947 Sb. mluví o zkonfiskovaném zemědělském majetku, po případě o jeho konfiskaci podle dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců a Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, rozumí se tím v tomto zákonu majetek převzatý nebo vyvlastněný, po případě převzetí nebo vyvlastnění podle tohoto zákona;

2. kde se v zákonu č. 16/1947 Sb. mluví o Národním pozemkovém fondu při ministerstvu zemědělství, rozumí se tím ministerstvo zemědělství;

3. ustanovení § 5, odst. 1 a 2 zák. č. 16/1947 Sb. platí i o zaměstnancích, u nichž jsou dány podmínky uvedené v § 2, odst. 1, písm. a) a b)

téhož zákona, s nimiž však byl pracovní (služební) poměr rozváznán bez jejich viny v důsledku provádění revize první pozemkové reformy;

4. v §§ 1 a 2 zák. č. 16/1947 Sb. uvedený den 23. června 1945 se nahrazuje dnem, kterým bude majetek podle tohoto zákona převzat nebo vyvlastněn;

5. zaměstnanci uvedení v § 4 zák. č. 16/1947 Sb. mohou žádati o přiděl, při čemž mají přednostní právo jako skupiny osob uvedené v § 8, odst. 4;

6. podle § 5 zák. č. 16/1947 Sb. přiznají nositelé veřejnoprávního pojištění starobní nebo invalidní důchod počínajíc dnem, kterým se v důsledku provádění revize skončil pracovní poměr zaměstnance na majetku převzatém nebo vyvlastněném;

7. místo dne 23. června 1945 a počátečního dne účinnosti zákona č. 16/1947 Sb., o nichž se mluví v § 6 zák. č. 16/1947 Sb., nastupuje počáteční den účinnosti tohoto zákona;

8. žádosti podle § 8 zák. č. 16/1947 Sb. jest podati do 60 dnů ode dne, kterým bude majetek převzat nebo vyvlastněn;

9. ustanovení § 8, odst. 2 zák. č. 16/1947 Sb., pokud se vztahuje na nároky z dřívějšího pracovního (služebního) poměru, tu neplatí;

10. pro Slovensko platí, pokud jde o §§ 9 a 11 zák. č. 16/1947 Sb., místo ustanovení dekretu č. 12/1945 Sb. a dekretu presidenta republiky ze dne 20. července 1945, č. 28 Sb., o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovenskými zemědělci, obdobná ustanovení nařízení Slovenské národní rady ze dne 23. srpna 1945, č. 104 Sb. n. SNR, o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel slovenského národa, ve znění nařízení Slovenské národní rady ze dne 14. května 1946, č. 64 Sb. n. SNR.

(2) Ministr zemědělství se zmocňuje, aby upravil a ve Sbírce zákonů a nařízení vyhlásil v nepřetržitém sledu paragrafů znění zákona č. 16/1947 Sb. pro účely tohoto zákona, jak vyplývá z úpravy provedené v odstavci 1.

§ 10.

Finanční prostředky.

(1) Finanční náklady spojené s prováděním tohoto zákona se uhradí z náhradového fondu, po případě ze státního kolonizačního fondu, podle ustanovení náhradového zákona.

(2) Zálohu 150 milionů Kčs podle § 79 náhradového zákona vrátí ministerstvo zemědělství z přebytků fondu pozemkové reformy (§ 13) po provedení úkolů stanovených tímto zákonem. Zároveň budou splatné i ostatní povinnosti vzešlé vůči finanční státní správě z provádění pozemkové reformy podle záborového zákona a pohledávky fondu za finanční správou a státními podniky, pokud nebudou již dříve započteny na povinnosti státu vůči fondu pozemkové reformy z důvodů § 40 náhradového zákona.

(3) Finanční správa uvolní postupně podle potřeby pro náhradový fond, po případě pro fond pozemkové reformy, zálohu 150 milionů Kčs, při čemž 100 milionů Kčs jest určeno pro země Českou a Moravskoslezskou, 50 milionů Kčs pro Slovensko na přebytek, který vyplyne tomuto fondu z vyúčtování podle odstavce 2.

§ 11.

Majetkové dávky ze zabraňého majetku.

Ustanovení §§ 1 až 4 zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 323 Sb., kterým se blíže upravuje dávka z majetku a z přírůstku na majetku u majetku zabraňého, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících, platí obdobně též pro majetkové dávky podle zákona ze dne 15. května 1946, č. 134 Sb., o dávce z majetkového přírůstku a o dávce z majetku, s těmito odchylkami:

1. Bude-li zabraňý majetek úplně nebo částečně převzat do 10 let od počátečního dne účinnosti tohoto zákona, odepíše se poměrná část dávky z majetku a dávky z majetkového přírůstku, kterými jest dosavadní vlastník povinen, za těchto předpokladů:

a) dávka z majetku tehdy, je-li hodnota zabraňého majetku, zjištěná pro účely této dávky, vyšší než náhrada podle ustanovení tohoto zákona;

b) dávka z majetkového přírůstku tehdy, je-li částka, kterou byly oceněny jednotlivé majetkové předměty a práva, patřící k zabraňému majetku, jako majetkové přírůstky, snižená o hodnotu majetkových úbytků, k nimž došlo u týchž předmětů a práv, vyšší než náhrada připadající na ně podle ustanovení tohoto zákona. Nelze-li takto zjistiti nárok na odpis dávky, sniží se částka, uvedená v předchozí větě, v témž poměru, v jakém jest hodnota zabraňého majetku, vypočtená pro dávku z majetku, k náhradě, po případě v jakém poměru by tato hodnota — bez jakýchkoliv přírážek nebo srá-

žek — byla k náhradě, kdyby dosavadní vlastník byl dávkou z majetku povinen.

2. Zhoršili-li se stav převzatého majetku ode dne 15. listopadu 1945 do dne převzetí tak, že zhoršení mělo vliv na stanovení náhrady, připočte se tento úbytek, má-li se zjistiti nárok na odpis dávky, podle č. 1 k náhradě. Naproti tomu se od náhrady odečte hodnota, jakou byly při stanovení náhrady oceněny investice, k nimž došlo po 15. listopadu 1945.

Správa fondů pozemkové reformy.

§ 12.

(1) Správa fondů první pozemkové reformy přísluší ministerstvu zemědělství, které ji na Slovensku vykonává zásadně prostřednictvím pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy, při němž zřídí pro Slovensko též zvláštní účty. Podle účetní uzávěrky ke dni 31. prosince 1938 se zjistí všechny výsledkové účty týkající se nesporně území Slovenska. Podle poměru těchto nesporných položek území Slovenska k celku stejných nesporných položek se přenesou na slovenské účty účiny, které nelze podle předcházející věty místně určit.

(2) Fond pro zaopatření zaměstnanců velkostatků utvoří pro Slovensko účet, na který převede běžně uhrazovací kapitál podle poměru nároků důchodců ze Slovenska k nárokům důchodců z ostatního státního území proti fondu.

(3) Působnost kuratoria Fondu pro zaopatření zaměstnanců velkostatků, jakož i právo státního dozoru podle § 22, odst. 1 vládního nařízení ze dne 8. února 1923, č. 29 Sb., o zřízení fondu pro zaopatření zaměstnanců velkostatků, přecházejí na ministerstvo zemědělství.

(4) Úprava poměrů poštovní spořitelny jako náhradové banky pro pozemkovou reformu (§ 39 zákona ze dne 23. září 1930, č. 143 Sb., o poštovní spořitelně) a fondu československých legionářů pro pozemkovou reformu se provede vládním nařízením.

§ 13.

Ministerstvo zemědělství v dohodě s ministerstvem financí a nejvyšším účetním kontrolním úřadem, na Slovensku též po vyjádření pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy a pověřenectva financí, provede likvidaci náhradového fondu, státního fondu kolonizačního, po případě i náhradové banky pro pozemkovou reformu, kompensací vzájemných pohledávek

těchto fondů se státní správou a státními podniky a převede jejich práva a závazky na fond pozemkové reformy, který zřídí. Den, kterým se sloučení provede, vyhlásí ministr zemědělství v Úředním listě a v Úředním věstníku (Úradnom vestníku).

§ 14.

Příslušnost a provádění knihovního pořádku.

(1) Obstarání knihovního pořádku na půdě přidělené podle tohoto zákona a dozor na hospodaření na této půdě přísluší v zemích České a Moravskoslezské Národnímu pozemkovému fondu při ministerstvu zemědělství, na Slovensku pověřenectvu zemědělství a pozemkové reformy.

(2) Ministerstvo zemědělství může přenést vyhláškou uveřejněnou ve Sbírce zákonů a nařízení na Národní pozemkový fond při ministerstvu zemědělství, na Slovensku na pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy:

a) obstarání knihovního pořádku na veškeré půdě, na kterou se vztahují předpisy zákonů o první pozemkové reformě,

b) péči o hospodaření na půdě přidělené podle předpisů zákonů o první pozemkové reformě,

c) provádění předpisů o právních poměrech, vztahujících se na půdu přidělenou podle přídělového a malého přídělového zákona, jakož i podle tohoto zákona.

(3) Při provádění knihovního pořádku na veškeré půdě zabrané a přidělené lze užití přiměřené ustanovení § 5, odst. 2 a 3, § 6, § 10, § 11, odst. 1 a 2, §§ 12 až 14, § 16, odst. 1 a 2, §§ 17 až 21, § 30, § 31, § 33 a § 34 zák. č. 90/1947 Sb.; ustanovení § 5, odst. 2 a 3 a § 6 lze však užit jen u těch parcel převzatého majetku [§ 18, písm. a)], stran kterých je ve veřejné knize zapsána poznámka zamýšleného převzetí podle § 9 náhradového zákona.

§ 15.

Nakládání s majetkem podrobeným revizi.

(1) Každé zeizení mezi živými, reálné rozdělení spoluvlastnictví, propachtování nebo zatížení pozemkového majetku uvedeného v § 1 jest ode dne 11. července 1947 po dobu revise bez souhlasu ministerstva zemědělství neplatné; na Slovensku uděluje souhlas pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy podle směrnic ministerstva zemědělství. Stejně je bez souhlasu ministerstva zemědělství (pověřenectva

zemědělství a pozemkové reformy) nepřipustné exekuční zatížení tohoto majetku, ač-li nejde o zajištění nebo vymáhání daní, poplatků a jiných veřejných dávek, jakož i zahájení dražebního řízení na tento majetek.

(2) Pro dražební řízení o majetku uvedeném v § 1 platí i jinak ustanovení § 29 zák. č. 90/1947 Sb.

§ 16.

V ý j i m k y z r e v i s e .

(1) Ustanovení tohoto zákona se nevztahují na

a) pozemkový majetek uvedený v § 1, odst. 1, pokud jest ve vlastnictví státu, svazků územní samosprávy nebo výdělkových a hospodářských společenstev (družstev), s výjimkou těch společenstev (družstev), jejichž členské podíly jsou převážně v rukou manželů, osob příbuzných v řadě přímé nebo pobočné až do čtvrtého stupně, anebo osob s nimi ve stejném stupni sešvagřených, a na půdě nehosподаřicích, na Slovensku též urbaniálních obcí, komposesorátů a pastvinářských společenstev,

b) půdu konfiskovanou podle dekretu č. 12/1945 Sb., dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, nebo podle nařízení č. 104/1945 Sb. n. SNR ve znění nařízení č. 64/1946 Sb. n. SNR,

c) majetek, který byl znárodněn podle dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 100 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků, nebo podle dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 101 Sb., o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského, ani na majetek, který podle ustanovení § 1, odst. 3, písm. b) dekretu č. 101/1945 Sb. jako rolnický akciový cukrovar nebo rafinerie cukru má býti přeměněn na podnik družstevní, pokud průmyslové podniky mají v nich surovinovou základnu své výroby a pokud jsou nutné k řádnému provozu a rozvoji podniku,

d) šlechtitelské podniky, které od počátečního dne účinnosti tohoto zákona obdržely povolení ke šlechtění osiva a sadby podle příslušných předpisů, pokud tuto činnost skutečně provozují a pokud ji ministerstvo zemědělství (pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy) na návrh příslušného Jednotného svazu zemědělců uzná za nezbytnou.

(2) Ministr zemědělství vyloučí na návrh ministra průmyslu, a pokud jde o průmysl potravinářský, na návrh ministra výživy, na Slo-

vensku též po vyjádření příslušných pověřenců, z dosahu tohoto zákona i pozemky jiných průmyslových podniků, než které jsou uvedeny v odstavci 1, písm. c), pokud jsou nutné k řádnému provozu a rozvoji podniku.

§ 17.

Ř í z e n í .

Pro řízení podle tohoto zákona, včetně व्यवlastnění půdy podle § 1, odst. 3, platí — s výhradou ustanovení § 8 — přiměřeně příslušné předpisy záborového zákona a zákonů jej doplňujících. Vláda může nařízením upravití správní lhůty a podle potřeby i jiná ustanovení těchto zákonů o řízení.

§ 18.

U ž í t í z á k o n a č. 90/1947 Sb.

Pokud se v tomto zákoně odkazuje na ustanovení zákona č. 90/1947 Sb., rozumí se

a) majetkem konfiskovaným pozemkový majetek, který byl převzat v první pozemkové reformě nebo podle tohoto zákona, počítajíc v to i nemovitý majetek, který dosavadní vlastník poskytl nebo poskytne pro účely pozemkové reformy anebo pozemkových úprav souvisejících s pozemkovou reformou (převzatý majetek),

b) fondem, pokud není ustanoveno jinak v § 14, odst. 1 nebo nebude ustanoveno jinak podle § 14, odst. 2, ministerstvo zemědělství, na Slovensku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy, jednajíc podle směrnic ministerstva zemědělství.

§ 19.

P o p l a t k o v á u s t a n o v e n í .

O poplatech platí ustanovení §§ 56 až 59 přidělového zákona a §§ 82 a 83 náhradového zákona.

§ 20.

Z á v ě r e č n é u s t a n o v e n í .

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení*); provede jej ministr zemědělství v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

*) Ustanovení zákona č. 142/1947 Sb. ve znění čl. I zák. č. 44/1948 Sb. nabyla účinnosti dnem 12. srpna 1947 s výjimkou ustanovení § 8, odst. 6, které nabylo účinnosti dnem 14. dubna 1948 (čl. IV zák. č. 44/1948 Sb.).

146.

Vyhláška ministra zemědělství**ze dne 12. května 1948,**

kteřou se vyhláší znění zákona o umístění a jiném zaopatření zaměstnanců na zkonfiskovaném zemědělském majetku a jejich rodinných příslušníků, upravené pro účely zákona o nové pozemkové reformě.

Podle § 20, odst. 2 zákona ze dne 21. března 1948, č. 46 Sb., o nové pozemkové reformě (trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě), vyhláší v příloze zákon ze dne 30. ledna 1947, č. 16 Sb., o umístění a jiném zaopatření zaměstnanců na zkonfiskovaném zemědělském majetku a jejich rodinných příslušníků, ve znění upraveném pro účely zákona č. 46/1948 Sb.

Đuriš v. r.

Příloha vyhlášky č. 146/1948 Sb.

Zákon**ze dne 30. ledna 1947, č. 16 Sb.,**

o umístění a jiném zaopatření zaměstnanců na zkonfiskovaném zemědělském majetku a jejich rodinných příslušníků ve znění upraveném podle § 20, odst. 1 zákona ze dne 21. března 1948, č. 46 Sb., o nové pozemkové reformě (trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě).

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.

§ 1.

(1) Zaměstnanci, kteří budou v den, kterým bude vykoupena půda podle zákona č. 46/1948 Sb., zaměstnáni na této půdě, a u nichž budou splněny další podmínky podle § 2, budou přijati, požádají-li o to, do pracovního (služebního) poměru československým státem (státním podnikem, Národním pozemkovým fondem při ministerstvu zemědělství — dále jen Národní pozemkový fond — na Slovensku pověřenectvem zemědělství a pozemkové reformy), okresy, obcemi nebo družstvy, a to v počtu, který jest úměrný potřebě správy a hospoda-

ření na půdě spravované Národním pozemkovým fondem, na Slovensku pověřenectvem zemědělství a pozemkové reformy, po případě na půdě převzaté nebo přidělené (§§ 12 a 16 zák. č. 46/1948 Sb.).

(2) Tito zaměstnanci budou přijati v přednostním pořadí přede všemi jinými uchazeči na místa odpovídající jejich předběžnému vzdělání a jejich schopnostem za mzdových (platových) a jiných pracovních podmínek, stanovených předpisy platnými pro úpravu pracovního (služebního) poměru u příslušného zaměstnavatele.

(3) Zaměstnanci na vykoupené půdě (odstavec 1), kteří sice nespĺňují podmínky stanovené v § 2, odst. 1, písm. a) a b), mají však předepsanou odbornou způsobilost pro vykonávání služby, kterou dosud zastávají, mohou býti v mezích potřeby stanovené v odstavci 1, požádají-li o to, dále zaměstnávání ve službách subjektů tam uvedených, mohou-li býti upotřebeni vedle zaměstnanců, kteří budou přijati podle odstavce 2.

§ 2.

(1) Zaměstnanci podle § 1, odst. 1 a 2 se rozumějí jen ti zaměstnanci, kteří

a) jsou starší 18 let,

b) jsou ke dni, kterým bude půda vykoupena podle zákona č. 46/1948 Sb., zaměstnáni na této půdě v hlavním zaměstnání alespoň dva roky,

c) zůstanou i po tomto dni na uvedené půdě a budou vykonávat práci nebo služby pro některý ze subjektů uvedených v § 1, odst. 1.

(2) Přerušeni zaměstnání pro prokázanou nemoc nebo úraz nebo pro úřední příkázání do jiného zaměstnání nepřerušuje lhůtu stanovenou v odstavci 1, písm. b).

§ 3.

(1) Uchazeči, kteří nebudou umístěni podle § 1, budou včleněni do práce (§ 1 vládního nařízení ze dne 4. června 1945, č. 13 Sb., o zatímní výstavbě úřadů ochrany práce, a § 3, odst. 1, písm. b) nařízení Slovenské národní rady ze dne 27. listopadu 1945, č. 142 Sb. n. SNR, o zřízení okresních úřadů ochrany práce a zemského úřadu ochrany práce) příslušným zemským úřadem ochrany práce na podkladě seznamů, které mu předloží subjekty uvedené v § 1, odst. 1 prostřednictvím Národního pozemkového fondu, na Slovensku prostřednictvím pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy.

(*) Osobám, které budou v řízení podle odstavce 1 včleněny do práce mimo své dosavadní bydliště, poskytne Národní pozemkový fond, na Slovensku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy, na žádost náhradu prokázaných nutných stěhovacích výloh, nejvýše však částkou 6.000 Kčs.

§ 4.

Zaměstnanci, kteří nepožádají o přijetí podle § 1, dále zaměstnanci, kteří sice žádost o přijetí podají, nebudou však přijati, jakož i jiní než v § 1, odst. 1 a 3 uvedení zaměstnanci na vykoupené půdě mohou, pokud vyhovují stanoveným podmínkám, požádati o přiděl půdy podle

a) zákona č. 46/1948 Sb.,

b) dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, nebo

c) nařízení Slovenské národní rady ze dne 23. srpna 1945, č. 104 Sb. n. SNR, o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel slovenského národa, ve znění nařízení Slovenské národní rady ze dne 14. května 1946, č. 64 Sb. n. SNR, a ze dne 19. prosince 1947, č. 89 Sb. n. SNR.

Při tom mají tito zaměstnanci přednostní právo na přiděl jako skupiny osob s přednostním právem uvedené v § 16, odst. 5 zák. č. 46/1948 Sb., v § 7, odst. 6 dekretu č. 12/1945 Sb. nebo v § 12 nař. č. 104/1945 Sb. n. SNR.

§ 5.

(1) Zaměstnancům uvedeným v § 2, kteří nebudou přijati podle § 1, odst. 1, ani neobdrží přiděl podle § 4, a kteří nebudou moci býti úřadem ochrany práce včleněni do práce (§ 3) pro pokročilé stáří nebo z jiného důvodu snížení pracovní schopnosti, přiznají nositelé veřejnoprávního pojištění starobní nebo invalidní důchod počínajíc dnem, kterým se v důsledku provádění výkupu podle zákona č. 46/1948 Sb. skončí pracovní poměr zaměstnance na vykoupené půdě, jako kdyby k uvedenému dni byly splněny podmínky předepsané pro přiznání tohoto důchodu.

(2) Důchody poskytnuté podle odstavce 1 za dobu ode dne jejich přiznání až do doby, kdy by u zaměstnance byly splněny jinak platné podmínky pro vznik nároků na vyplácení starobního (invalidního) důchodu, nahradí nositeli pojištění Národní pozemkový fond, na Slovensku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy.

Část II.

§ 6.

(1) Bývalým zaměstnancům na vykoupené půdě, po případě jejich rodinným příslušníkům, kteří prokáží, že dostávali z důvodu jejich zaměstnání přede dnem 14. dubna 1948 od dřívějšího zaměstnavatele nebo z fondů vydržovaných dřívějším zaměstnavatelem pravidelné příspěvky (požitky), na př. pensijní, starobní, úrazové, nadlepkovací, dary z milosti a pod., bude tyto příspěvky (požitky), pokud dotčené poměry nejsou nebo nebudou upraveny zvláštními předpisy, nadále poskytovatí prostřednictvím Fondu pro zaopatření zaměstnanců velkostatků (§ 73 náhradového zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 329 Sb., ve znění zákona ze dne 13. července 1922, č. 220 Sb.) Národní pozemkový fond, na Slovensku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy, budou-li splněny podmínky uvedené v § 7, odst. 1 a 2. Naturální požitky, pokud nebudou moci býti dále poskytovány, přemění Národní pozemkový fond, na Slovensku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy, podle platných cenových předpisů na požitky peněžité, které bude vypláceti. Záležel-li naturální požitek v užívání bytu, platí i tu ustanovení § 3, odst. 2 přiměřeně.

(2) Ustanovením odstavce 1 není dotčena smluvní nebo jinak založená povinnost třetích osob poskytovatí tamže uvedené příspěvky nebo vydržovatí zaměstnanecké fondy. Nároky, plynoucí z plnění těchto závazků bývalým zaměstnancům, přecházejí na československý stát (Národní pozemkový fond, na Slovensku na pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy), pokud sám příspěvky vyplatil.

§ 7.

(1) Podmínkou poskytování příspěvku podle § 6, odst. 1 je, že příspěvky nebyly dřívějším plátcem v důsledku výkupu dále poskytovány nebo nemohou býti poskytovány z příslušného fondu proto, že jej dřívější vlastník nebo jiný uživatel vykoupené půdy není povinen dále vydržovatí nebo jej ve skutečnosti nevydržuje.

(2) Příspěvky se poskytují jen osobám, které nemají jiný příjem nebo jiné jmění postačující k vlastnímu zaopatření a k zaopatření osob, o které jest jim podle zákona pečovatí. Osobám, jejichž jiný příjem nedostačuje zcela k uvedenému zaopatření, se poskytne pouze doplňující příspěvek. Má-li příjemce vedle příspěvku podle § 6, odst. 1 jiný příjem, nesmí úhrn poskytovaného příspěvku spolu s jiným příjmem činiti více než 4.000 Kčs měsíčně.

Část III.

§ 8.

(1) Umístění a jiné zaopatření podle tohoto zákona se poskytuje na žádost, kterou jest podati do 60 dnů ode dne, kterým bude půda podle zákona č. 46/1948 Sb. vykoupena. Žádost o umístění jest podati u subjektu (§ 1, odst. 1), pro nějž žadatel v době podání žádosti pracuje, po případě u jeho služebny, a je v ní uvést všechny okolnosti, rozhodné pro přijetí a pro stanovení mzdy (platu). Žádosti o přednostní přiděl půdy, jakož i o zaopatření podle §§ 5 a 6 jest podati u Národního pozemkového fondu, na Slovensku u pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy. Podáním žádosti o některý ze stanovených způsobů umístění nebo zaopatření v uvedené lhůtě se zachovává nárok na kterékoli jiné umístění nebo zaopatření podle tohoto zákona. Ministerstvo zemědělství může v případech hodných zvláštního zřetele promítnouti zmeškání lhůty.

(2) Osoby, které nepodají žádost ve lhůtě stanovené v odstavci 1, pozbývají, nebude-li jim zmeškání lhůty prominuto, nárok na zaopatření podle tohoto zákona.

§ 9.

Ustanovení tohoto zákona neplatí:

a) v zemích České a Moravskoslezské pro osoby uvedené v § 1, odst. 1, písm. a) a b) dekretu č. 12/1945 Sb., pokud nejde o osoby, pro něž platí ustanovení § 1, odst. 2 téhož dekretu,

b) na Slovensku pro osoby uvedené v § 1, odst. 1, písm. a) až c) nařízení č. 104/1945 Sb. n. SNR, ve znění nařízení č. 64/1946 Sb. n. SNR a č. 89/1947 Sb. n. SNR, pokud nejde o osoby, pro něž platí ustanovení § 1, odst. 4 téhož nařízení.

§ 10.

(1) Zaměstnanci, kteří se cítí dotčeni tím, že nebylo vyhověno jejich žádosti podle ustanovení § 1, odst. 1 a 3 a podle § 6, odst. 1 mohou si stěžovati ke stížnostní komisi, která se zřizuje při ministerstvu zemědělství. Stížnost je podati u komise do 15 dnů ode dne, kdy bylo zaměstnanci doručeno vyrozumění o tom, že se žádosti nevyhovuje; nebylo-li o žádosti rozhodnuto do tří měsíců ode dne, kdy byla podána, jest stížnost podati do 15 dnů po uplynutí této lhůty.

(2) Do komise vysílají po jednom zástupci ministerstva zemědělství, sociální péče, vnitra a financí, Národní pozemkový fond nebo pově-

řenectvo zemědělství a pozemkové reformy, jde-li o stížnosti zaměstnanců na půdě ležící na Slovensku, a dále Ústřední rada odborů. Předsedou komise je zástupce ministerstva zemědělství, jeho zástupcem zástupce ministerstva sociální péče.

(3) Komise je způsobilá se usnášeti, jsou-li přítomni mimo předsedu nebo jeho zástupce alespoň čtyři členové komise. Komise rozhoduje nadpoloviční většinou hlasů; při rovnosti hlasů platí za rozhodnutí mínění, ke kterému se přikloní předsedající. Rozhodnutí komise je konečné.

(4) Pro řízení před komisí platí jinak přiměřeně ustanovení vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení).

§ 11.

Podání podle § 3, odst. 2, § 8, odst. 1 a § 10, odst. 1 a jejich přílohy jsou osvobozeny od poplatků.

§ 12.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 14. dubna 1948; provedou jej ministři zemědělství a sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry.

147.

Vyhláška ministra financí

ze dne 25. května 1948

o paušálu daně z obratu u drobných zemědělců v zemích České a Moravskoslezské za kalendářní rok 1946.

Ministr financí stanoví po dohodě s ministrem zemědělství podle § 19, odst. 8 a § 36, odst. 10 zákona ze dne 21. února 1946, č. 31 Sb., o dani z obratu a podle §§ 1 a 2 vládního nařízení ze dne 12. března 1948, č. 28 Sb., kterým se vymezuje pojem drobného zemědělce pro paušalování daně z obratu, toto:

Čl. 1.

(1) Drobným zemědělcům (odstavec 2) v zemích České a Moravskoslezské vyměří se daň

z obrátu ze zemědělství za kalendářní rok 1946 paušálem podle ustanovení této vyhlášky, pokud způsobem uvedeným v odstavci 10 nepožádají, aby jim daň z obrátu ze zemědělství za rok 1946 byla vyměřena pravidelným způsobem. Sazby paušálu připadajícího při různém průměrném katastrálním výtěžku obcím (odstavec 4) na jeden hektar zemědělské půdy (odstavec 3) jsou uvedeny v připojené tabulce, která je součástí této vyhlášky; vyjadřují daň z obrátu připadající na úplaty (obecné ceny) za dodávky (vlastní spotřebu) zemědělských výrobků vlastní produkce, jakož i za některé výkony související s provozováním zemědělství, pokud tyto dodávky (vlastní spotřeba) a výkony jsou paušálem kryty (odstavec 6), a to za celý rok 1946.

(2) Drobnými zemědělci jsou zemědělci, kteří v r. 1946 hospodařili nejvýše na 20 ha zemědělské půdy vlastní, pachtované nebo na půdě, již užívali z jiného právního titulu. Jsou-li splněny ostatní podmínky této vyhlášky, mohou býti paušálem zdaněni i zemědělci, kteří sice nejsou drobnými zemědělci podle první věty, avšak hospodařili nejvýše na 50 ha zemědělské půdy vlastní, pachtované nebo užívané z jiného právního titulu; platí pro ně obdobně vše, co platí pro drobné zemědělce podle této vyhlášky. Jako drobní zemědělci budou zdaněni paušálem i národní správci, pokud výměra půdy závodu jimi spravovaného nebyla větší než 50 ha.

(3) Zemědělskou půdou se rozumějí podle této vyhlášky role, louky, zahrady a pastviny bez rozdílu, zda se na nich v roce 1946 skutečně hospodařilo či zda ležely ladem; za zemědělskou půdu se však nepokládají lesy, vinice, močály, jezera a rybníky, parifikační půda a všechny pozemky bez katastrálního výtěžku. Pro výklad těchto pojmů platí ustanovení § 21 katastrálního zákona č. 177/1927 Sb. Za zemědělskou půdu se též nepovažují pozemky věnované pěstování chmele a tabáku, dále pozemky, věnované pěstování zeleniny, pěstuje-li se zelenina na ploše více než deseti arů. Při dočasné změně vzdělávání (§ 66, odst. 1 katastrálního zákona) rozhoduje skutečný způsob vzdělávání dne 1. července 1946. Pro zjištění výměry obhospodařované půdy a pro otázku, kdo zaplatí paušál za celý rok 1946, jest rozhodným stav hospodaření dne 31. prosince 1946.

(4) Pro určení, jaký paušál podle připojené tabulky přichází na 1 ha zemědělské půdy v určité obci v úvahu, jest rozhodný průměrný katastrální výtěžek obecní. Ten se stanoví pro každou obec zvlášť způsobem, stanoveným

v odstavcích 3 a 4 vyhlášky ministra financí ze dne 23. října 1946, č. 1942 Ú. l. I., o zdanění drobných zemědělců v zemích České a Moravskoslezské daní z obrátu: za kalendářní rok 1945. Berní správa sdělí stanovený průměrný katastrální výtěžek obecní úřadu místního národního výboru (místní správní komise) spolu s podstatným obsahem této vyhlášky (zejména výši paušálu). Tento úřad jest podle § 30, odst. 1 zákona o dani z obrátu povinen ihned vyhlásiti toto sdělení způsobem v obci obvyklým.

(5) Jednotlivému drobnému zemědělci, který byl živelní pohromou v roce 1946, pokud měla vliv na výši obrátů, prokazatelně značně poškozen nebo který v roce 1946 hospodařil na zemědělské půdě zpustošené dolováním tak, že ji nelze vůbec použiti nebo jí lze použiti jen jako pastviny, může příslušná berní správa po dohodě s Okresním sdružením Jednotného svazu českých zemědělců paušál přiměřeně snížit, jestliže o to postižený drobný zemědělec zažádá v přiznání k dani z obrátu u drobných zemědělců. Jestliže nedojde k dohodě berní správy s Okresním sdružením Jednotného svazu českých zemědělců, rozhodne o snížení paušálu zemské finanční ředitelství po dohodě s Jednotným svazem českých zemědělců.

(6) Paušálem podle připojené tabulky je kryta daň z obrátu z dodávek a vlastní spotřeby výrobků, podléhajících 1% sazbě daně z obrátu, vypěstovaných drobným zemědělcem na zemědělské půdě pro paušál rozhodné (odstavec 3) včetně produkce včelařské a daň z obrátu z výkonů přímo souvisejících s provozováním zemědělství (na př. připouštění plemenných zvířat). U národního správce, který se podle odstavce 2 považuje za drobného zemědělce, jsou paušálem kryty i výkony záležející v národní správě zemědělského závodu. Výjimkou z této zásady není paušálem kryta daň z obrátu:

a) z dodávek ovoce, zeleniny a zahradnických výpěstků, jestliže souhrn úplat přijatých za tyto dodávky v roce 1946 přesáhl částku 5.000 Kčs;

b) z výkonů povoznických (doprava dříví, kamene a pod.), jestliže souhrn úplat přijatých za tyto výkony v roce 1946 přesáhl částku 10.000 Kčs.

Úplaty za tyto dodávky a výkony je drobný zemědělec povinen přiznati v tiskopisu přiznání pro daň z obrátu u drobných zemědělců (odstavec 10) odděleně. Na tomtéž tiskopisu přiznání jest drobný zemědělec povinen též odděleně uvést i úplaty za dodávky a cenu vlastní spotřeby výrobků vypěstovaných na půdě, jež

není pro paušál rozhodná (na př. lesního dříví, hroznového vína, chmele, tabáku, ryb).

(7) Při stanovení paušálu připadajícího na 1 ha zemědělské půdy bylo již přihlédnuto k osvobození vlastní spotřeby u zemědělského a lesního závodu a k osvobození ubytování, stravování a obvyklých naturálních plnění, která poskytoval zaměstnavatel zaměstnancům a dělníkům svého podniku jako náhradu za vykonané služby, platným od 1. ledna do 28. února 1946 (§ 4, č. 12 a 15 vl. nař. č. 314/1940 Sb. a čl. 30 vl. nař. č. 315/1940 Sb. ve znění dekr. č. 98/1945 Sb.) Drobný zemědělec není proto oprávněn tato osvobození uplatňovati. K uplatněnímu snad osvobození se nepřihlédne.

(8) Drobní zemědělci, kteří jsou povinni plnit ze svého hospodářství naturální výměnek, mají nárok na snížení celkem vypočteného paušálu o částku odpovídající 1% dani z obrátu z ceny výrobků plněných jako naturální výměnek. Předpokladem je, že tento výměnek byl plněn po 28. únoru 1946 z vlastní produkce, a to jen do výše přípustné podle platných zásobovacích předpisů. Pro tento výpočet stanoví se ceny předmětů, plněných jako naturální výměnek, těmito paušálními částkami: 1 q pšenice 340 Kčs, 1 q žita 340 Kčs, 1 q ječmene 300 Kčs, 1 q ovsa 260 Kčs, 1 q brambor 80 Kčs, 1 litr mléka 4.20 Kčs, 1 kg másla 80 Kčs, 1 vejce 2.50 Kčs, 1 kg vepřového sádla 45 Kčs, 1 kg vepřového masa 40 Kčs, 1 kg hovězího nebo skopového masa 30 Kčs, 1 husa nebo kachna 200 Kčs, 1 kus drůbeže 50 Kčs, poskytování plné stravy 15 Kčs za den a osobu. Cenu jiných než právě uvedených předmětů plněných jako naturální výměnek stanoví berní správa při vyměření daně, při čemž přihlédne k průměrným cenám úředně stanoveným pro takové předměty. Celková částka, o kterou může být paušál daně z obrátu z důvodu plnění naturálního výměnku snížen, nesmí však přesahovati u jednoho výměnku jednu třetinu a u více výměnků jednu polovinu celkem vypočteného paušálu. K peněžním částkám plněným jako výměnek, ať byly plněny podle smlouvy nebo na místo plnění naturálního, se nepřihlíží při výpočtu částky, o kterou má být paušál snížen.

(9) Drobní zemědělci zvolivší zdanění podle této vyhlášky jsou povinni uvést v příznání k dani z obrátu u drobných zemědělců veškerou půdu, která ležela na území zemí České a Moravskoslezské a na které v roce 1946 hospodařili, a zaplatili daň z obrátu ze zemědělství příslušnému bernímu úřadu (odstavec 14). Přitom jest nerozhodné, kde zemědělské výrobky

z těchto pozemků dodali nebo spotřebovali a zda jde o zemědělskou půdu podle odstavce 3 nebo též o půdu jinou.

(10) Drobní zemědělci, kteří žádají, aby jejich obraty ze zemědělství za rok 1946 byly zdaněny podle této vyhlášky, jsou povinni podat do 31. srpna 1948 u místně příslušného úřadu místního národního výboru (místní správní komise) řádně vyplněné příznání za r. 1946 na zvláštním úředním tiskopise určeném jen pro daň z obrátu u drobných zemědělců (příznání k dani z obrátu vzor DZ). V tomto tiskopisu musí přiznati kromě údajů potřebných pro výpočet paušálu všechny obraty ze svého zemědělství, jež nejsou kryty paušálem (odstavec 6). Úřad místního národního výboru (místní správní komise) vyznačí na příznání den jeho podání, přezkouší a potvrdí správnost přiznané výměry zemědělské a ostatní půdy a zašle všechna takto potvrzená příznání nejpozději do 15. září 1948 berní správě, v jejímž obvodu obec je. Místně příslušným úřadem místního národního výboru (místní správní komise) je úřad obce, z jejíhož obvodu drobný zemědělec provozuje zemědělství. Drobní zemědělci, zvolivší zdanění obrátu ze zemědělství paušálem, musí přiznati daň z obrátu ze zemědělství na tiskopisu vzor DZ i tehdy, jestliže v roce 1946 provozovali ještě jinou podnikatelskou činnost než zemědělství (na př. řeznictví, hostinství a pod.). Obraty z této jiné podnikatelské činnosti byli však povinni přiznati na pravidelném úředním tiskopise příznání u berní správy příslušné obce podle čl. 29 vl. nař. č. 233/1946 Sb. a ve lhůtě pro to stanovené. Drobný zemědělec, který nechce býti za rok 1946 zdaněn ze zemědělství paušálem, může do 31. srpna 1948 bez škodlivých následků podat u berní správy místně příslušné podle čl. 29 vl. nař. č. 233/1946 Sb. příznání k dani z obrátu ze zemědělství na pravidelném tiskopisu příznání, na němž též prohlásí, že nechce býti zdaněn paušálem, po příp. v této lhůtě své dříve podané příznání z jiné podnikatelské činnosti než ze zemědělství doplní i o zdanitelné obraty ze zemědělství.

(11) Současně s paušálem vyměří se i daň z obrátu připadající na dodávky, vlastní spotřebu a výkony provedené v zemědělství, které nejsou paušálem kryty (odstavec 6). Ustanovení odstavců 12 až 14 platí pro tuto daň obdobně. Součet paušálu a této daně tvoří daň z obrátu ze zemědělství.

(12) U drobného zemědělce vypočte se daň z obrátu ze zemědělství takto: Celková výměra zemědělské půdy (odstavec 3) drobného země-

dělce v určité obci vyjádřená v hektarech, násobí se sazbou paušálu připadající podle připojené tabulky na průměrný katastrální výměřek obecní pro tuto obec. U drobných zemědělců, kteří v roce 1946 hospodařili na pozemcích ležících v katastrech různých obcí, nutno při výpočtu vzít za základ sazby paušálu pro pozemky ležící v katastru každé obce zvlášť, a to podle průměrného katastrálního výměřku obecního té obce, v jejímž pozemkovém katastru dotčené pozemky jsou zapsány nebo zaznamenány. Výměra zemědělské půdy z každé jednotlivé obce se zaokrouhluje na desetiny hektaru (desítky arů) dolů. K výsledku tohoto výpočtu (součinu) připočte se 1% z úplat za dodávky ovoce a zeleniny v případech uvedených v odstavci 6, písm. a) a 1% z úplat za dodávky a ceny vlastní spotřeby zemědělských a lesních výrobků vypěstovaných na půdě, jež není pro paušál rozhodná (na př. úplat za dodávky ryb). Po odečtení 1% z ceny naturálních výměnků (odstavec 8) zbývá 1% daň z obratu ze zemědělství. U ostatních obrátů přiznaných na tiskopisu přiznání vzor DZ, na něž se nevztahuje zdanění paušálem a které nepřicházejí v úvahu pro 1% daň z obratu ze zemědělství, stanoví se vyměřovací základ a daň (o sazbě 2% a 3%) pravidelným způsobem, avšak současně s daní 1% ní.

(13) Nepodá-li drobný zemědělec včas ani přiznání k dani z obratu u drobných zemědělců (přiznání vzor DZ) ani přiznání k pravidelné dani z obratu, vyměří mu berní správa obecně příslušná daň z obratu podle ustanovení této vyhlášky. Ustanovení § 19 zák. o d. z obr. zůstává nedotčeno, pokud jde o dodávky a výkony, které nejsou paušálem kryty.

(14) Drobní zemědělci, zdanění paušálem, jsou povinni zaplatiti daň z obratu ze zemědělství (odstavec 12) nejpozději do 30 dnů od vyrozumění o vyměření daně z obratu a paušální částky za daň z masa, vplatním lístkem poštovní spořitelny příslušnému bernímu úřadu. Současně jsou povinni zaplatiti i paušální částku za daň z masa (§ 41, odst. 6 zák. č. 30/1946 Sb. a § 16 vl. nař. č. 98/1946 Sb.). Paušální částka činí 4 Kčs z každého ha rolí a luk kromě pastvin, a to podle stavu ke dni 31. prosince 1946. Paušální částku za daň z masa neplatí drobní zemědělci, kteří provozují zároveň živnost hostinskou, řeznickou nebo uzenářskou.

Drobní zemědělci, kteří daň z obratu ze zemědělství a paušální částku za daň z masa nejpozději v den splatnosti buď vůbec nebo plně nezaplatí, jsou povinni, převyšuje-li nedoplatek 200 Kčs vedle daně zaplatiti ještě 5% zvýšení podle § 20, odst. 6 a § 36, odst. 9 zák. o d. z obr. Povinnost platiti poplatek z prodlení je tím nedotčena.

(15) Od vyměření daně z obratu ze zemědělství se upustí, nečiní-li daň z obratu ze zemědělství spolu s paušální částkou za daň z masa, které by se měly podle odstavců 12 až 14 předepsati, více než 20 Kčs.

(16) Vyrozumění drobných zemědělců o vyměření daně z obratu a paušální částky za daň z masa podle této vyhlášky může se státi místo platebním rozkazem hromadným vyměřovacím archem, v němž zemědělci potvrdí vyrozumění o výši vyměřené daně z obratu ze zemědělství a paušální částky za daň z masa vlastnoručními podpisy.

(17) Jinak platí o vyměření daně z obratu u drobných zemědělců veškerá ustanovení zákona o dani z obratu. Pokud jde o dodávky a jiná plnění, u nichž daňová povinnost vznikla před 1. březnem 1946, použije se hmotněprávních ustanovení vládních nařízení o dani z obratu č. 314 a 315/1940 Sb., ve znění dekretu presidenta republiky ze dne 13. října 1945, č. 98 Sb., o přechodných opatřeních v oboru daně z obratu (§ 36, odst. 2 zák. o d. z obr.).

(18) Drobní zemědělci, kteří jsou zdaňováni daní z obratu ze zemědělství podle ustanovení této vyhlášky, jsou za rok 1946 osvobozeni od povinnosti zaznamenávat úplaty za obraty, které nejsou kryty paušálem (odstavec 6), nejsou-li již od této povinnosti osvobozeni podle § 2 vládního nařízení ze dne 29. května 1941, č. 297 Sb., o záznamních povinnostech pro účely daňové a provozní.

Čl. 2.

Tato vyhláška platí v zemích České a Moravskoslezské a nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Dr. Dolanský v. r.

Tabulka k vyhlášce č. 147/1948 Sb.

Průměrný katastrální výtěžek obce z 1 ha Kčs	Paušál z 1 ha		Průměrný katastrální výtěžek obce z 1 ha Kčs	Paušál z 1 ha	
		Kčs			Kčs
1		5.—	33		58.50
2		5.—	34		55.—
3		6.—	35		56.—
4		7.—	36		57.—
5		8.—	37		58.—
6		9.—	38		59.—
7		10.—	39		60.—
8		11.—	40		61.—
9		13.—	41		62.—
10		15.—	42		62.50
11		17.—	43		63.50
12		19.—	44		64.—
13		21.—	45		64.50
14		23.—	46		65.50
15		25.—	47		66.—
16		26.—	48		67.—
17		28.—	49		67.50
18		30.—	50		68.—
19		32.—	51		68.50
20		34.—	52—53		69.—
21		35.50	54—55		69.50
22		37.50	56		70.—
23		39.—	57		70.50
24		40.—	58		71.—
25		41.50	59		71.50
26		43.—	60—61		72.—
27		44.50	62—63		72.50
28		46.—	64—65		73.—
29		47.50	66—67		73.50
30		49.—	68—74		74.—
31		50.50	75 a výše		75.—
32		52.—			

